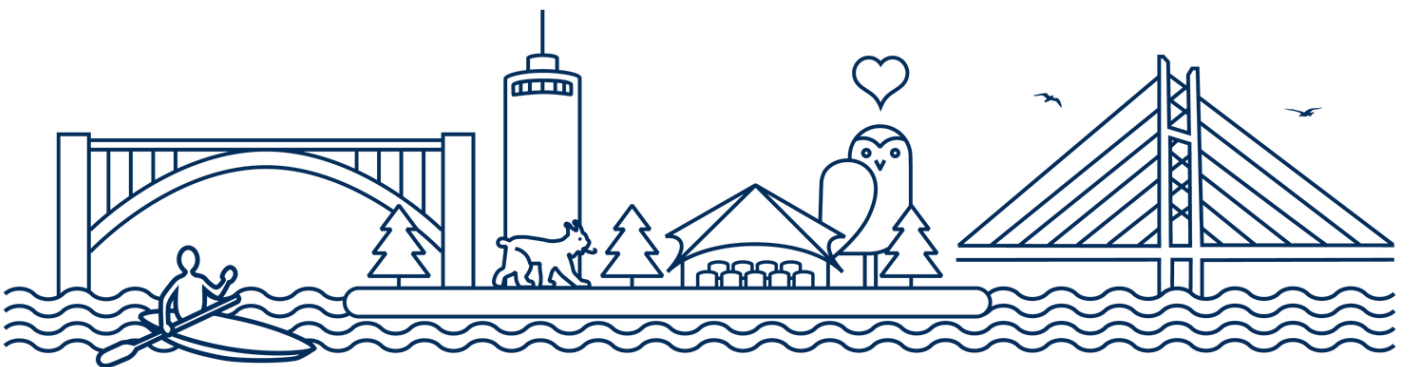

Vuosittainen hyvinvointiraportti 2025

1. Johdanto

Kunnilla on lainsäädäntöön perustuva vastuu edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntaa seuraamaan kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin, siltä osin, kun se kuuluu kunnan tehtäviin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaavat sote-järjestämislain lisäksi useat muut lakisäätteiset velvoitteet, kuten lastensuojelulaki (417/2007), laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta (980/2012), yhdenvertaisuuslaki (1325/2014), tasa-arvolaki (609/1986) sekä laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015). Myös laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) edellyttää kotoutumisen huomioimista kunnan hyvinvointityössä. Näiden säädösten kokonaisuus korostaa sitä, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan kaikkia toimialoja koskeva, poikkihallinnollinen ja yhteistoiminnallinen tehtävä.

Kunnan hyvinvointikertomustyö rakentuu kahdesta tasosta. Laaja hyvinvointikertomus laaditaan valtuustokauden mittaisena kokonaisuutena, ja siinä tarkastellaan väestön hyvinvoinnin tilaa ja siihen vaikuttavia tekijöitä perusteellisesti indikaattoritiedon valossa. Vuosittainen suppea raportointi toimii tämän rinnalla tiiviinä seuranta-asiakirjana, joka nostaa esiin ajankohtaiset muutokset, keskeiset painopisteet ja toimenpiteiden etenemisen.

Raportoinnin näkökulmasta vuosi 2025 muodostaa eräänlaisen siirtymävuoden uuden valtuustokauden myötä. Heinolassa on keväällä 2025 raportoitu hyvinvoinnin tilaa ja edellisen valtuustokauden toimenpiteitä laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021–2025. Syksyllä käynnistyi uuden hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 valmistelu, joka nyt on edennyt päätöksentekovaiheeseen.

Hyvinvoinnin tilaa arvioitaessa laaja hyvinvointikertomus 2021–2025 toimii ensisijaisena ja yksityiskohtaisena dokumenttina. Vuoden 2025 aikana on kuitenkin laadittu merkittäviä hyvinvointitiedon keruuseen liittyviä selvityksiä, kuten valtakunnallinen kouluterveyskysely sekä maakunnallinen päihdetilannekysely. Tuoreet 2025 hyvinvoinnin mittaritiedot raportoidaan tässä asiakirjassa lähinnä näiden kyselyiden osalta.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

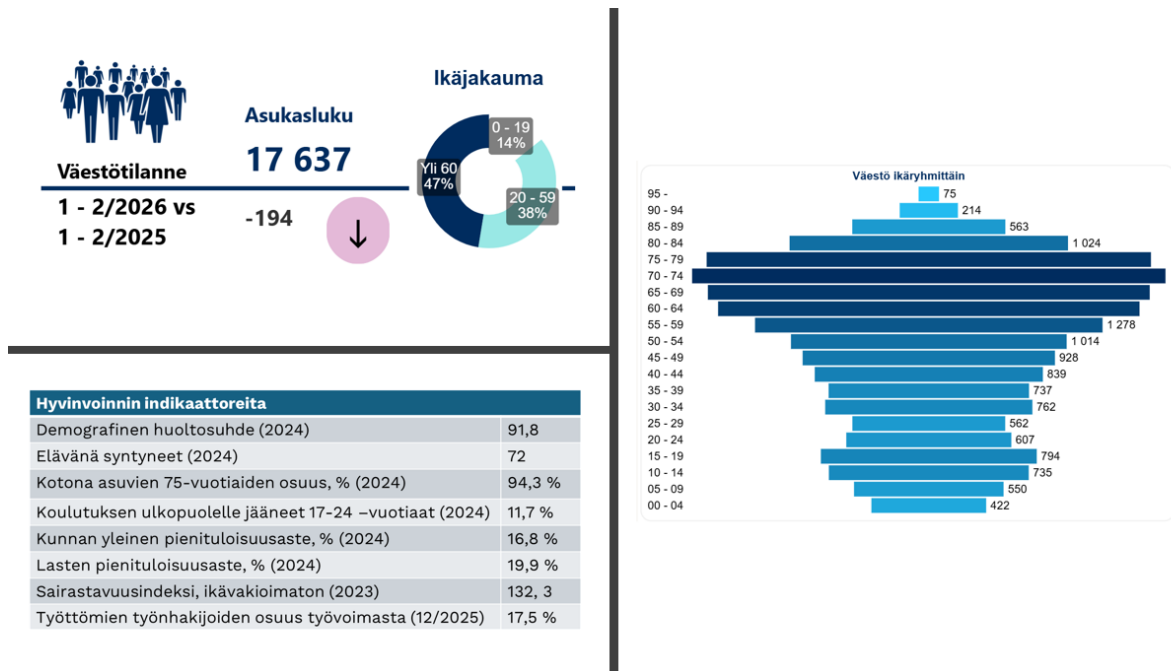
Y-tunnus 1068892–9

www.heinola.fi

Kaupungin arkea ja kaupunkilaisten hyvinvointiin vaikuttavia palveluja on toteutettu normaalisti, ja niiden toiminnalliset kokonaisuudet ovat tarkasteltavissa vuosikertomuksissa. Tässä hyvinvoinnin vuosiraportissa tehdään muutamia nostoja hyvinvointityöstä.

2. Hyvinvointitietoa heinolalaisista

2.1 Kouluterveyskysely 2025

Valtakunnallinen kouluterveyskyselyn tiedonkeruu järjestetään joka toinen vuosi. Heinolassa kyselyn vastaajamäärät ovat ammatillista opetusta lukuun ottamatta hyvällä tasolla.

- Alakoulu (4.–5. lk): 263 vastaajaa, vastausprosentti 90 %
- Yläkoulu (8.–9. lk): 227 vastaajaa, vastausprosentti 69 %
- Lukio (1.–2. vuosikurssi): 92 vastaajaa, vastausprosentti 70 %
- Amatillinen opetus (1.–2. vuosikurssi): 115 vastaajaa, vastausprosentti 34 %

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892-9

www.heinola.fi

Tulokset osoittavat myönteistä kehitystä erityisesti alakoulussa ja osin myös yläkoulussa ja toisella asteella.

Alakoululaisilla koettu terveydentila on hyvällä tasolla, kiusaamiskokemukset sekä fyysisen väkivallan kokeminen ovat vähentyneet selvästi, ja suhde opettajiin on vahvistunut. Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee 7 % 4.–5. luokan oppilaista ja elämänsä tyytyväisiä on 85 % vastaajista. Aamupalan arkisin syö 66 % 4.–5. luokkalaisista. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa on 5 % vastaajista, mikä on vuoden 2023 Heinolan tuloksia ja vuoden 2025 koko maan ja Päijät-Hämeen keskiarvoa neljä prosenttiyksikköä vähemmän. 70 % (+17 % vuodesta 2023) 4.–5. luokkalaisista vastaa, ettei heitä ole kiusattu lukukauden aikana. Vuoden 2023 kyselyssä huolta herättänyt vanhempien taholta koettu fyysinen väkivalta on puolittunut tämän kyselyn vastauksissa ja on nyt 12 %. 4.–5.-luokkalaisten koulunkäynnistä pitäminen on lisääntynyt ja on nyt 75 %, mikä on hieman korkeampi tulos kuin koko maassa keskimäärin.

Yläkoulussa terveydentilan kokemus on kohentunut ja päihteiden käyttö vähentynyt, mutta etenkin tyttöjen elämään tyytyväisyys ja osallisuuden kokemus ovat muuta maata heikompia. Yläkoulun tytöistä 28 % ja pojista 16 % kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tyttöjen tulos on parantunut merkittävästi vuodesta 2023, jolloin huonoksi kokevien osuus oli 43 %. Vähintään 8 h arkena nukkuu 8.–9. luokkalaisista 53 %. Tyttöillä uni jää poikia useammin liian vähäiseksi. Alkoholin, nuuskan ja tupakankäyttö vähentynyt yleisesti, samoin pientä laskua on huumekekkeiluissa. Päihteet näyttävät kuitenkin yläkoulun arjessa ja tulostenkin perusteella 16 % pojista on ainakin kertaalleen kokeillut jotain laitonta huumausainetta (kannabis 16 %). Elämään tyytyväisyys on laskussa. Huolestuttavin tilanne 8.–9.lk tyttöillä, joista vain 47 % on tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Pojista tyytyväisiä on 74 %.

Toisella asteella kehitys on kaksijakoista. Lukiolaisilla korkean positiivisen mielenterveyden kokemus on muuta maata parempi, mutta seksuaalinen häirintä, nikotiinituotteiden käyttö ja elämään tyytyväisyys heikentävät kokonaiskuvaa. Lukion 1.–2. vuosikurssin oppilaista 64 % on tyytyväisiä elämäänsä. Itsensä yksinäiseksi tuntee 20 % vastaajista. Korkeaa positiivista mielenterveyttä summaindikaattorin perusteella kokee 15 % lukiolaisista, koko maan ja Päijät-Hämeen keskiarvon ollessa 10 %. 25 % vastanneista on kokenut ahdistuneisuuden tunteita viimeisen kahden viikon aikana. Työrauhan luokassa hyväksi kokee 93 % vastaajista ja koulussa olonsa turvalliseksi kokee 94 %. Seksuaalista häirintää on kokenut 36 % vastaajista. Ammatillisissa opinnoissa tuloksissa näkyy parannuksia muun muassa rahapelaamisen vähentymisenä, säännöllisen ruokailun lisääntymisenä ja kouluinnostuksen kasvuna. Ammatillisen opetuksen 1.–2. vuosikurssin opiskelijoista 79 % pitää opiskelusta. Rahapelejä viikoittain pelaavien osuus oli laskenut, ollen nyt 4 % (2023 16). Vastauksia tulkitessa on huomioitava suhteellisen pieni vastausprosentti verrattuna muihin ryhmiin.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892-9

www.heinola.fi

Nuorten usko tulevaisuuteen on koetuksella myös Heinolassa. Tarvittaessa apua luottaa saavansa 50 % 8.–9. luokkalaisista, 59 % lukion 1.–2. vuosikurssin opiskelijoista ja 64 % ammatillisen opetuksen 1.–2. vuosikurssin opiskelijoista. Omaan tulevaisuuteensa kokee pystyvänsä vaikuttamaan 72 % yläkoulun, 78 % lukion ja 80 % ammatillisen opetuksen vastaajista.

Tulosten perusteella keskeiset kehittämistarpeet liittyvät yläkoulun oppilaiden osallisuuden, koulun henkilökunnan koetun reiluuden ja koulusta pitämisen vahvistamiseen sekä lukiolaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden kokemusten parantamiseen.

2.2 Maakunnallinen päihdetilannekysely

Maakunnallinen päihdetilannekysely toteutettiin 25.8.-14.9.2025. Vastaajia koko Päijät-Hämeen alueella oli 6243, joista valtaosa (69,9 %) oli alle 18-vuotiaiden vastauksia. Heinolassa nuorten kysely toteutettiin osana oppitunteja, 4. luokkalaisista eteenpäin. Kysely tavoitti hyvin nuoria ja vastauksia saatiin 681. Aikuisväestön osalta vastaajamäärät jäivät vähäisiksi (138). Kysely oli täytettävissä verkon lisäksi paperisena kirjastossa ja Spotissa.

Maakunnallisen päihdetilannekyselyn tulokset osoittavat, että alaikäisten päihteiden käyttöön ja välittämiseen liittyvät havainnot ovat Heinolassa monilta osin maakunnan keskiarvoa yleisempiä. Aikuisten vastauksissa korostuivat erityisesti alkoholin, nikotiinipussien, nuuskan ja sähkösavukkeiden näkyvyys sekä huoli nuorten päihteiden saatavuudesta. Aikuisten vastausmäärä jäi kuitenkin vähäiseksi, mikä on hyvä huomioida tulosten tulkinnassa.

Nuorten vastauksissa yleisimmät havainnot alaikäisten päihteidenkäytöstä liittyivät sähkö tupakointiin, tupakkaan ja nikotiinipusseihin, joita nähtiin erityisesti kaduilla, puistoissa ja tapahtumissa. Valtaosa nuorista ei ollut havainnut huumeiden tai alkoholin käyttöä. Nuoret toivat esiin tarpeen tiukemmalle valvonnalle, selkeille rajoille ja vanhempien läsnäololle sekä toivoivat enemmän tietoa, keskustelua ja puuttumista päihteiden käyttöön liittyviin tilanteisiin.

Aikuisten vastauksissa korostui huoli läheisen alkoholinkäytöstä ja toive tiukemmasta suhtautumisesta päihtyneille myymiseen sekä rahapelimainonnan rajoittamisesta. Avun ja tuen saamisen koettiin olevan paikoin vaikeaa. Sekä aikuisten, että nuorten vastauksissa nousi esiin tarve näkyvämmälle valvonnalle, paremmin saavutettavalle tuelle sekä yhteisölliselle puuttumiselle erityisesti alaikäisten päihteiden käyttöön liittyvissä tilanteissa.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892-9

www.heinola.fi

3. Hyvinvoinnin edistämisen toimenpidenostoja 2025

Päijät-Hämeessä on vuodesta 2021 lähtien ollut yhteiset hyte-kärjet eli teemat, joiden alla on kirjattu hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita ja toimenpiteitä, sekä raportoitu niitä.

Hyte-kärjet tulevat säilymään samoina vuoteen 2034 saakka. Teemat ovat;

- arjen turvallisuus
- mielen hyvinvointi
- osallisuus
- terveelliset elintavat ja päihdehaittojen väheneminen

Kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämistyössä vuonna 2025 näkyi lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseen tähtäävät toimet, yhteisöllisyyden rakentaminen tapahtumien kautta sekä liikuntaneuvontaan panostaminen.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen

Lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten hyvinvointia tuettiin mm. Sujuvan arjen lainaamo -toiminnan sekä Ohjaamo -toiminnan käynnistymisellä. Lainaamalla vaikutetaan lasten hyvinvointiin tarjoamalla pikkulapsiperheiden arkeen ohjausta ja työkaluja. Ohjaamo -toiminta taas tarjoaa 15–29-vuotiaille nuorille apua ja tukea mm. opiskeluun, työllistymiseen ja asumiseen. Molemmat toiminnot ovat käyttäjälleen maksuttomia. Näiden lisäksi mm. käynnistettiin kouluPT-toiminta, vahvistettiin lasten ja nuorten turvallisuutta, esim. turvallisuussovelluksilla ja vuonna 2026 käynnistyvien mallien valmisteluilla. Vuonna 2025 otettiin käyttöön harrasteseteli (koko väestön haettavissa) ja tavoiteltiin harrastemallilla erityisesti harrastamattomia lapsia ja nuoria. Poliittiseen päätöksentekoon lasten ja nuorten asiaa tuotiin mm. hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan yhteisellä iltakoululla kouluterveyskyselyn 2025 tuloksista.

Yhteisöllisyyttä ilmaistapahtumilla

Kaikenikäisten joukkoon kuulumisen tunteeseen ja kaupungin yhteisöllisyyteen panostettiin ilmaistapahtumilla. Ikäihmisten kulttuuripolun tarjonta ja ikääntyvien yliopiston luennot tavoittivat ja toivat yhteen kaupungin ikäihmisiä. Lapsiperheille ja nuorille tarjolla oli mm. Pimee ajot perhepuistossa, Opiskelijoiden fest -tapahtuma kylpylän rannassa ja skeittipuiston avajaiset. Kaikkia kaupunkilaisia kutsuttiin koolle mm. Unelmien Heinola kaupunkifestivaaliin. Kaupunginosatapahtumissa kohdattiin kaupunkilaisia heidän omissa asuinympäristöissään ja tärkeimpien kaavamuutosten osalta

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892-9

www.heinola.fi

kuultiin kaupunkilaisia. Lisäksi yhteisöllisyyttä ja osallistumisen mahdollisuutta tuettiin harrastesetelillä, osallistavan budjetoinnin toimenpiteillä, Perhekoulu-toiminnalla ja vireällä museotoiminnalla, jossa tehtiin kävijämääräennätys.

Liikuntaneuvontaan panostaminen

Liikuntaneuvonnan resurssoinnilla ja toiminnan tunnettavuuden lisäämisellä pyrittiin tavoittamaan erityisesti vähemmän liikkuvia ja erityisryhmiä. Tavoitteena on tasata hyvinvointieroja aktiivisten ja inaktiivisten kaupunkilaisten välillä. Liikuntaneuvonnan kävijämäärät lisääntyivät näillä toimenpiteillä. Indikaattoritietona toimenpiteiden vaikuttavuus on tarkasteltavissa vasta myöhemmin.

4. Hyvinvoinnin edistämistyön mittarit

Valtakunnallisesti merkittävimmät hyvinvoinnin edistämisen mittarit ovat hyte-kerroin ja TEAvisari. Näiden lisäksi Heinolassa on osana strategian toteutumista mitattu hyvinvoinnin tilaa omalla Heinolan hyvinvointi-indeksillä vuodesta 2020 lähtien.

4.1 Hyte-kerroin

Hyvinvoinnin edistämistyöhön kuntia kannustava valtionosuuden lisäosa, Hyte-kerroin koostuu hyvinvoinnin edistämisen toimia kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja hyte-työn tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Heinolan vuoden 2025 hyte-kerroin oli maakunnan korkein 70 (0–100). Kuntien heikoin arvo oli 37 pistettä ja paras 85 pistettä. Hyte-kertoimen perusteella maksettiin vuodelle 2026 valtionosuuden lisäosaa 21,5 €/asukas eli 384 100 €.

Heinolan kaupunki

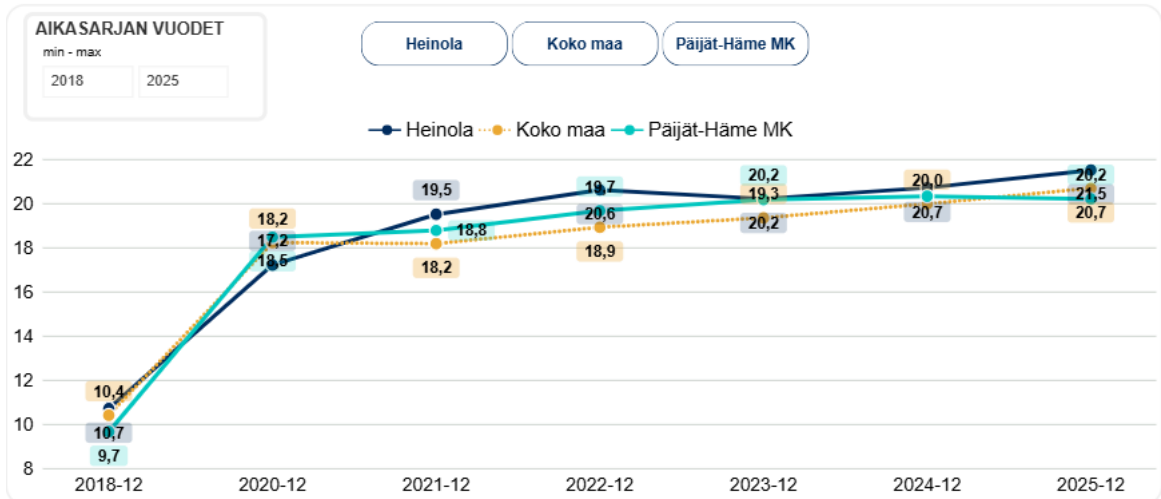
PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892–9

www.heinola.fi

Kuva: Hyte-kerroin euroa/asukas vuodesta 2018 lähtien

Prosessi-indikaattoreiden hyte-kertoimet Heinolassa (Perusopetuksen 2025 kyselyn tulokset valmistuvat myöhemmin keväällä)

Prosessi-indikaattorit 2024 - 2025

	Arvo	Muutos
Kouluympäristön ja -yhteisön tarkastus	100	0
Kuntalaisten elintapojen raportointi	100	0
Asiakasraadit ja foorumit	100	0
Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit	100	0
Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	100	0
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus	100	0
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi	100	0
Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)	100	0
Kohdennetut liikumisryhmät lapsille ja nuorille	100	0
Liikunnan edistämisen poikkihallinnollinen työryhmä	100	0
Seurojen, yhdistysten ja kunnan yhteiskokous	100	0
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä	100	0
Oppilaiden poissaolot	90	0
Liikuntavälitunnit	65	0
Kouluuokaisuositus	0	0

Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL).
Päivitetty: 27.1.2026.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892-9

www.heinola.fi

Tulosindikaattorit Heinolassa

Tulosindikaattorit 2023 - 2025

	Arvo	Skaalattu arvo (0-100)	Muutos (skaalattu)
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, määrä	165,0	59	20
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi 8. ja 9. luokan oppilaita, %	23,0	50	9
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, %	2,5	41	6
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, %	9,3	52	5
Ylipaino 8. ja 9. luokan oppilaita, %	25,0	40	0
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, %	11,7	47	-12

Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Tilastokeskus ja Eläketurvakeskus (ETK).
Päivitetty: 6.2.2026.

Tehtyjä toimia kuvaavien prosessi-indikaattoreiden osalta Hyte-kertoimen keskiarvo on Heinolassa varsin hyvä. Heinolan osalta haastavien tulosindikaattoreidenkin keskiarvo skaalauksessa jää vertailukuntia hieman paremmaksi (kuva alla).

Indikaattori	Alue	2021	2022	2023	2024	2025
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	Hamina	72	73	80	71	77
	Heinola	94	95	95	90	90
	Hollola	98	88	88	84	84
	Lahti	93	96	96	92	85
	Varkaus	91	85	92	92	92
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	Hamina	46	53	57	53	41
	Heinola	43	50	48	44	50
	Hollola	40	50	52	42	48
	Lahti	41	50	55	42	47
	Varkaus	46	52	57	50	47

Hyvinvoinnin edistämisen toimien jatkuvuus on tärkeää, jotta Heinola voi säilyttää vahvan tasonsa indikaattoreissa ja pääsee hyödyntämään hyte-kertoimen tuomat kannustimet. Indikaattoreiden seuranta auttaa kohdentamaan toimenpiteet niihin osa-alueisiin, joissa kehittämisvaraa vielä on. Keskiössä on kaupunkilaisten hyvinvointi; hyte-kerroin tarjoaa yhden välineen sen seurantaan ja vahvistamiseen. Jatkuvat, laadukkaat hyvinvointia edistävät toimet luovat edellytykset sille, että kuntalaisten arki ja elinolot paranevat pitkäjänteisesti.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

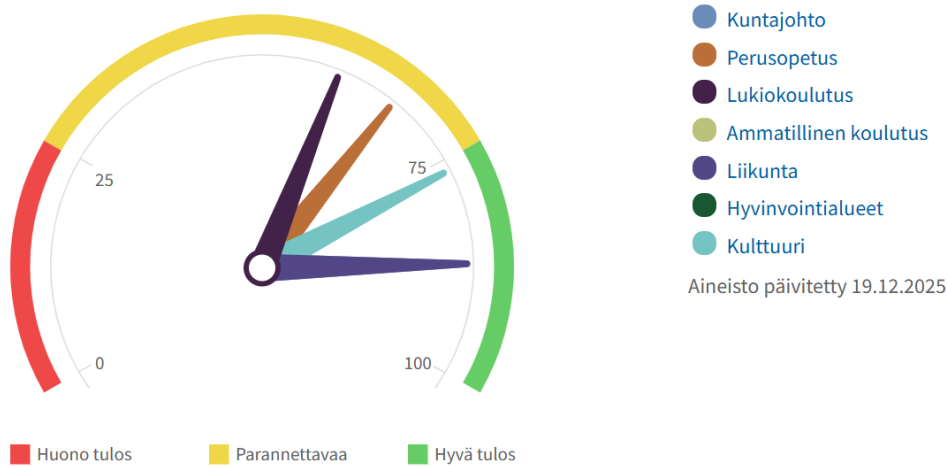
Y-tunnus 1068892-9

www.heinola.fi

4.2 TEAvisari

TEAvisari tuo esille kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Palvelu tukee kuntien ja alueiden terveydenedistämistyön suunnittelua ja johtamista. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kahden vuoden välein tehtävä tiedonkeruu tuottaa tietoa muun muassa toimenpiteistä, resursseista ja poikkihallinnollisista käytännöistä. Tiedonkeruu etenee vakiintuneen syklin mukaisesti: parittomina vuosina kerätään tiedot kuntajohdosta, kulttuurista ja peruskouluista, parillisina vuosina liikunnasta, hyvinvointialueilta sekä lukioista ja ammatillisesta koulutuksesta. Tiedot päivitetään TEAvisariin aina seuraavan kauden aikana.

Pisteet	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kaikki sektorit	76	71	71	71	70	69	72

2025 tulosten perusteella suunta on ollut positiivinen. Kulttuurin osalta tulokset paranivat selvästi. Kehitystä tukivat sekä tehdyt toimenpiteet, että aiempaa moniammatillisempi tiedonkeruu, joka toi kulttuuritoiminnan vahvemmin osaksi hyvinvointityötä. Perusopetuksen syksyn 2025 tiedonkeruun tulokset valmistuvat myöhemmin keväällä.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892-9

www.heinola.fi

Pisteet	Heinola	Päijät-Hämeen maakunta	Hamina	Hollola	Varkaus	Koko maa
Kaikki sektorit	76	72	74	76	69	72
Kuntajohto	87	90	92	86	90	87
Perusopetus	66	63	61	65	66	64
Lukiokoulutus	59	64	71	..	58	69
Ammatillinen koulutus	..	63	66
Liikunta	87	74	70	76	69	69
Hyvinvointialueet	..	58	59
Kulttuuri	76	76	79	77	68	77

4.3 Heinolan hyvinvointi-indeksi

Vuosina 2021–2025 strategiassa yhtenä mittarina on toiminut Heinolan hyvinvointi-indeksi. Indeksillä pyrittiin mittaamaan kehityksen suuntaa. Hyvinvoinnin edistämisen työryhmässä vuonna 2021 valitut indikaattorit päivitettiin 2024 vastaamaan paremmin sosiaali- ja terveyspalveluiden irtautumisen jälkeisiä tarpeita, niin indikaattoreiden määrän, kuin painotusten osalta. Vuoden 2025 osalta valtakunnalliset indikaattorit eivät ole vielä käytettävissä.

Indeksin perusteella hyvinvointi Heinolassa heikkeni aluksi, mutta kääntyi voimakkaaseen ja monialaisesti vahvistuvaan nousuun vuosina 2023–2024.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892–9

www.heinola.fi

INDIKAATTORIT	PAINOTUS indeksissä	2020	2021	2022	2023	2024
Alkoholin myynti/l asukas (18 v. täyttänyt)	14 %	12,50	12,60	11,80	11,80	11,20
Kotona asuvat 75-v täyttäneet (%)	4 %	91,90 %	92,80 %	93,40 %	94,00 %	94,30 %
Kotihälytykset Heinolassa (määrä/ v., poliisin tilasto)	14 %	381	301	304	243	319
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat (% ikäryhmästä)	14 %	2,4 %	2,6 %	2,4 %	2,3 %	2,4 %
Harrastemalliin osallistuminen (% peruskoululaisista)	8 %	36,70 %	29,71 %	37,00 %	47,30 %	67,00 %
Kirjastokäynnit (käynnit / asukas/ v.)	8 %	11	6,9	8,1	8,8	7,8
Liikuntaneuvontaan osallistuminen (käynnit/ asukas/ v.)	8 %	1,78	2,24	0,70	1,69	2,60 %
Yhteydenotot etsivään nuorisotyöhön (määrä/ v.)	4 %	120	92	93	107	118
Työttömien aktiivointiaste	8 %	18,40 %	22,30 %	24,50 %	24,10 %	23,20 %
Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden hoito (summaind.)	4 %	3,55	3,68	3,54	3,75	4,04
Koulukiusattuna väh. 1x/ vko, 8.-9. lk oppilaista	14 %	9 %	6,3 %	7 %	12,5 %	3 %
Indeksi	yht. 100 %	100	71,4	46,9	142,3	171,3

Suurimmat positiiviset muutostekijät koko tarkastelujaksolla:

- Harrastaminen
- Liikuntaneuvonta ja liikuntapaikkojen hoito
- Koulukiusaamisen merkittävä väheneminen (2025 kyselyssä nousut 2024 välikyselystä)
- Alkoholin myynnin maltillinen lasku

Negatiivisia tekijöitä:

- Kotihälytysten kasvu 2024
- Sijoitettujen lasten määrä ei ole laskenut
- Aktiivointiasteen lievä heikkeneminen
- Etsivän nuoristyön yhteydenottojen määrän kasvu voidaan tulkita kaksijakoisesti

Kokonaisuutena Heinola on vuonna 2024 tämän indeksin perusteella selvästi vahvemalla hyvinvoinnin tasolla kuin viitevuonna 2020. Toisaalta 2025 hyvinvointi-indeksissä koulukiusaaminen on palannut liki 2023 tasolle (2024 tulos välikyselystä).

2026 päivitetystä strategiasta hyvinvointi-indeksi on jätetty mittaristosta pois.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892-9

www.heinola.fi

5. Hyvinvoinnin edistäminen alueellisesti

Hyte-neuvottelut ovat vuosittainen lakisääteinen yhteistyötilaisuus, jossa sovitaan alueen yhteiset tavoitteet ja toimet. Ne tiivistävät tiedonvaihtoa ja vahvistavat yhteistä tilannekuvaa. Vuoden 2025 painopisteet olivat;

- Rakennamme yhteisen tilannekuvan Päijät-Hämeen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja siihen liittyvistä keskeisistä teemoista, ja analysoimme sitä yhdessä.
- Hyte-neuvottelu on lähtölaukaus jatkuvalla keskustelulla. Sitoudumme siihen tunnistamalla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tärkeyden yhteisille asukkaillemme. Teknisen alustan luominen yhteistyölle.
- Yhteiskehittämisen foorumeinamme toimivat mm. yhdyspintaneuvottelukunta ja järjestöneuvottelukunta. Kehitämme johtamisen rakenteita ja päätöksenteon tapoja ensi vuonna yhdessä.

Heinola osallistui alueellisten tilannekuvien rakentamiseen eri foorumeissa. Laadukkaat tilannekuvat ovat tukeneet sekä suunnittelua, että johtamista ja hyte-neuvottelut ovat olleet tärkeä paikka koota eri toimijoiden havainnot yhteen.

Hyte-neuvotteluissa koottu tilannekuva ja yhdessä sovitut painopisteet täydentyvät alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatioverkoston työssä. Yhteiset painopisteet varmistavat, että alueen ja kuntien toimet suuntautuvat samoihin tavoitteisiin. Heinolan hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 on rakennettu linjaan alueellisten suunnitelmien kanssa. Vuoden 2026 alussa käyttöön otettu Päijät-Hämeen hyte-työpöytä tukee yhteistä suunnittelua ja seurantaa.

Yhteisesti sovitut alueelliset hyte-kärjet ja painopisteet tukevat suunnitelmallista johtamista ja varmistavat, että toiminta etenee samaan suuntaan eri organisaatioiden välillä. Yhdyspintojen toimivuus on keskeistä onnistuneessa yhteiskehittämisessä. Heinola on osallistunut lakisääteisiin alueellisiin yhdyspintaneuvotteluihin. Neuvottelujen rooli ja toimintatavat kaipaavat kuitenkin vielä jonkin verran selkeyttämistä.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892–9

www.heinola.fi

6. Jatkosuunnitelmat

Heinolan hyvinvointisuunnitelmaa 2026–2029 laadittaessa indikaattoripohjaista tietoa on täydennetty ammattilaisverkostojen näkemyksillä ja arjen toiminnan havainnoilla.

Hyvinvoinnin edistämisen työryhmän nosti laajaa hyvinvointikertomusta laadittaessa tälle valtuustokaudelle keskiöön perheiden hyvinvoinnin vahvistaminen, yhteisöllisyyden lisääminen sekä yksinäisyyden vähentäminen erityisesti ikääntyneiden keskuudessa. Lisäksi nuorisotyöttömyyden lukuihin toivottiin kohennusta kuluva valtuustokauden aikana.

Hyvinvoinnin aiempaa voimakkaampi jakautuminen uhkaa paitsi valtakunnallisesti, myös Heinolassa. Erityisesti lapsiperheköyhyys on kasvussa. Hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu toimia hyvinvointierojen kasvun tasaamiseksi ja näiden riittävyttä arvioidaan. Heinolan työllisyyden tilanne on merkittävä hyvinvointiriski, joka on erityisesti haluttu nostaa hyvinvointisuunnitelmaan näkyvästi.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan ja kasvatus- ja opetuslautakunnan yhteisessä kouluterveyskyselyn iltakoulussa lautakunnat nostivat tärkeiksi teemoiksi perheiden hyvinvoinnin, lasten ja nuorten arjen turvallisuuden sekä terveelliset elintavat.

Hyte-neuvotteluissa alueellisiksi painopisteiksi vuodelle 2026 valittiin

- työhön, kouluun ja kouluttamiseen kiinnittyminen on vahvistunut
- hyvinvointia ja terveyttä edistävät elintavat ovat vahvistuneet.

Heinolassa yllä oleviin tavoitteisiin liittyen toimenpiteitä vuonna 2026 ovat mm. opetushallituksen toimintakulttuurin kehittämiskoulutus, oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitotunnit, koko perusopetuksen henkilökunnan kouluttaminen moninaisuuden kohtaamiseen, erilaiset työttömiä tukevat toimet, lasten ja nuorten huoltajille suunnattu vuoden 2026 kestävä somekampanja ja Neuvokas perhe -toimintamalli. Turvallinen koulupäivä Päijät-Hämeessä hankkeen avulla kehitetään koulujen turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Toimenpiteitä on listattuna laajemmin hyvinvointisuunnitelmassa 2026–2029.

Heinolan kaupunki

PL 1001, 18101 Heinola, asiakaspalvelu: Kauppakatu 4, Heinola

Puh. 03 849 30 (vaihe), kirjaamo@heinola.fi

Y-tunnus 1068892–9

www.heinola.fi

